

Lupinarji - oreh, leska

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes bo dokaj sončno z občasno spremenljivo oblačnostjo. Popoldne in zvečer se bodo znova pojavljale krajevne nevihte, ki bodo lahko tudi močnejše. Najvišje dnevne temperature bodo od 28 do 32, na Primorskem do 34 °C. **Ponoči** bodo še občasne krajevne plohe ali nevihte, sprva predvsem na zahodu, v drugem delu noči pa bolj na vzhodu države. Najnižje jutranje temperature bodo od 15 do 20, ob morju okoli 22 °C. **Jutri** bo sprva precej oblačno, več jasnine bo na Primorskem. Čez dan se bo v notranjosti delno zjasnilo, še bo nastala kakšna ploha in nevihta. Najvišje dnevne temperature bodo od 27 do 32 °C.

Opozorilo Danes popoldne in zvečer bodo po Sloveniji krajevno nastale močnejše nevihte. Povsod po državi je velika požarna ogroženost naravnega okolja.

Obeti V petek bo sončno in prehodno bolj vroče. Popoldne in zvečer lahko nastane kakšna nevihta. V soboto bo spremenljivo oblačno s padavinami in nevihtami.

Vremenska slika Nad srednjo Evropo vztraja šibko območje visokega zračnega tlaka. Nad Nemčijo je višinsko jedro s hladnim zrakom, ki s svojo osjo vpliva tudi na vreme pri nas in na našo širšo okolico. Pri tleh bo dotekal vlažen in dokaj toplel zrak, ozračje bo nestabilno.

*Vir: ARSO, sreda, 15. julij 2026 ob 06:00

**Ljudem in okolju
prijazno varstvo rastlin**

www.karsia.si

SVETOVANJE

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. inž. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Kristjan Auguštin, dipl. inž. agr. (VS)
041 715 641, kristjan.augustin@karsia.si

Posavska, zasavska, savinjska, koroška in JV regija

Marjan Kragl, univ. dipl. inž. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si
Brina Stajniko, dipl. inž. agr (UN)
031 316 296, brina.stajniko@karsia.si

Obalno-kraška, primorsko-notranjska, goriška, gorenjska, osrednjeslovenska in zasavska

Primož Štepic, dipl. inž. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. inž. agr.
041 689 120, marketing@karsia.si

Varstvo lupinarjev

Orehova muha

Za določitev optimalnega termina varstva pred tem škodljivcem, je potrebno v nasade obesiti rumene lepljive plošče (RLP). Priporoča se najmanj 2 RLP in sicer eno obesimo v krošnjo na višino 2 m, drugo pa vsaj 10 metrov stran od prve, ampak na višino 5-6 m, oziroma v vrh krošnje, če je le-ta nižja. Nalet prvih muh se pričakuje po prvih močnejših padavinah. **Priporočilo:**

- **Mospilan 20 SG** (dovoljenje za nujen primere; dovoljena uporaba do 28.09.2026; uporaba največ enkrat v eni rastni dobi; karenc 14 dni) v odmerku 375 g/ha (37,5 g/hL) ob dodatku prehranske vabe **Nutrel v 1,5 % koncentraciji, to je v odmerku 1,5 L/100 L** ali
- **Laser Plus** (karenc 30 dni) v odmerku 0,075 L/ha (7,5 mL/hL) pri porabi 3 L škroplilne brozge/drevo v polni rodnosti, pri porabi okoli 380 L vode/ha. Ker poskropimo le eno tretjino severne ali vzhodne strani krošnje, je potrebno obvezno dodati prehransko vabo **Nutrel v 1,5 % koncentraciji, to je v odmerku 1,5 L/100 L**. Sredstvo je nevarno za čebele, zato je pri škropljenju potrebno upoštevati vsa pravila dobre kmetijske prakse in v nasadu imeti pokoseno ali na kakšen drugi način odstranjeno cvetočo podrast in preprečiti zanašanje škroplilne brozge na sosednje kulture.
- Oba insekticida imata stransko delovanje tudi na **jabolčnega zavijača**, ki je prav tako škodljivec na orehih.

Orehova muha (vir: Shutterstock)

Mospilan 20 SG

Marmorirana smrdljivka na leski

Škodljivec, ki se je na leski pričel pojavljati tudi pri nas. Velike probleme dela pridelovalcem v severozahodni Italiji in zahodni Gruziji. Nimfe se sprva hranijo z listi in lupinami, pozneje pa neposredno z oreščki. Debelina ali trdota lupine ne ščiti jedrc pred poškodbami zaradi hranjenja, saj jo lahko ustni deli žuželke predrejo, kar ji omogoča, da se hrani z jedrcem v njej. Odvisno od tega, kdaj se žuželka hrani z oreščki, so tudi poškodbe, ki lahko povzročijo prazna, skrčena ali zamašena jedrca.

Priporočilo:

- **Mospilan 20 SG** (dovoljenje za nujen primere; dovoljena uporaba do 28.08.2026; uporaba največ enkrat v eni rastni dobi; karenc 14 dni) v odmerku 375 g/ha (37,5 g/hL) od razvojen faze vidno podaljševanje plodnice in luščine, 20 % plodov doseže končno velikost, do faze 50 % lešnikov je dozorelih, luščina je olesenela (BBCH 72-85) ob upoštevanju 14-dnevne karence.

Laser Plus

Beljakovinska vaba Nutrel

Varstvo leske

Leskova pepelovka (vir: IVR)

Do leta 2020 je pri nas bila prisotna le pepelovka vrste *Phyllactinia guttata*, ki ni predstavljala neki problem, saj ni povzročala nobene škode. Po tem letu, pa je pri nas prisotna še druga povzročiteljica pepelovke na leski in sicer azijska vrsta *Erysiphe corylacearum*, ki je v primerjavi s *Phyllactinia guttata* bolj nevarna. Pojavlja se bolj zgodaj v rastni dobi, okužuje tako liste kot zelene ovoje plodov in lahko povzroči njihovo odpadanje. Pepelovka *Erysiphe corylacearum* se invazivno širi po južni in srednji Evropi in predstavlja grožnjo pridelavi lešnikov na okuženih območjih., v zadnjih letih tudi pri nas, saj v nezaščitenih nasadih povzroča večjo gospodarsko škodo.

Bolezenska znamenja

P. guttata okužuje le listje in se pojavlja v pozno poletnem in jesenskem času. Na spodnji strani listov se pojavi umazano-siva plesniva prevleka. Znamenja se najprej pokažejo kot manjše pege, ki sčasoma prerastejo cel list. Zgornja stran listov rumeni, ob močnem napadu se oboleni listi sušijo in predčasno odpadejo.

E. corylacearum poleg listja okužuje tudi **zelene ovojnice plodov**, kar lahko ob močnejši okužbi privede do **predčasnega odpadanja plodov**. Ker se pojavlja že zgodaj v rastni dobi, obstaja večja nevarnost gospodarske škode. Prve simptome je opaziti že v spomladanskem času (aprila in maja, odvisno od vremenskih razmer sezone) na spodnji strani listov v obliki sivih, plesnivih peg, ki se tekom rastne dobe združujejo in lahko prerastejo celotno spodnjo stran lista. Pepelaste pege se pojavljajo tudi na zgornji strani listov. Ob močni okužbi listje rumeni in lahko tudi predčasno odpade. **Priporočilo:**

- **Vertipin**   **v odmerku 7 L/ha** (700 mL/hL), ki ga lahko v 7 dnevnih razmikih uporabljamo do faze začetka dozorevanja plodov. Karenca je 3 dni. Ker sredstvo vsebuje terpene, ki so naravno močilo, se dodajanje drugih močil odsvetuje.

Leskova pepelovka na listju - *Erysiphe corylacearum*

Leskova pepelovka na plodovih - *Erysiphe corylacearum*

Vertipin

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen popr in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin. **Priporočilo:**

- v ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium** **v odmerku 30 mL/100 L vode.**

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnim sredstvom:

- pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki so lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot so **mróz, zmróz, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**, se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres. **Priporočilo:**

Sredstva na osnovi aminokislin:

- Protifert LMW** **v odmerku 3,5 L/ha (350 mL/hL)**
- Drin** v odmerku **0,4-1,7 L/ha (40-170 mL/hL)**

Sredstva na osnovi morskih alg:

- ExelGrow** v odmerku **0,5-1,0 L/ha (50-100 mL/hL)**

Nu-Film-Premium

pH minus

Protifert LMW in Drin

ExelGrow

Splošna priporočila

OPOMBA: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. Porabo vode je potrebno prilagoditi posamezni kulturi, njeni vzgojni obliki in razvojni fazi ter zahtevam naprave za nanašanje.

OPOZORILO: Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. In 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.